

Vitalita.cz - <https://www.vitalia.cz/clanky/nemuzete-mit-celiakii-zjistit-to-muzete-testem-za-ctyristovky/>

Nemůžete mít celiakii? Zjistit to můžete testem za čtyři stovky

Trápí vás průjmy, zvracení, únava, deprese, neplodnost a u dětí opožděný růst? Vzhledem k tomu, že příznaky jsou takto různorodé, na diagnózu celiakie se často nemyslí. Existuje ale test, který vám mnohé objasní. I bez doporučení lékaře.

Redakce 20. 2. 2017 11:49

Nálepky: [Celiakie](#)

Když se řekne nesnášenlivost lepku neboli celiakie, většinou si představíme problémy s trávicím traktem – průjmy, zvracení či opoždění vzrůstu u dětí. Onemocnění může vzniknout v každém věku a u dospělých existují i další příznaky, které bychom si běžně s celiakií nespojili, a právě tyto atypické formy celiakie jsou dokonce v dospělosti častější. Může se jednat například o únavu, deprese, poruchy menstruace, neplodnost, potraty a další komplikace. Jen málokoho v takových případech napadne hledat problém právě v nesnášenlivosti lepku, a proto většina případů nebývá spolehlivě rozpoznána. Její výskyt se v České republice odhaduje na 0,5 %. Chcete vědět, jak na to jste zrovna vy? Nechte se otestovat.

Na diagnózu celiakie často vůbec nemyslíme

Celiakie je chronické autoimunitní onemocnění tenkého střeva vyvolané nesnášenlivostí lepku, který je součástí bílkoviny obilnin. „Onemocnění bylo dříve považované za vzácné, ale ukázalo se, že jeho výskyt je naopak poměrně častý. Může se objevit v jakémkoliv věku, v dospělosti nejčastěji po různé duševní nebo tělesné zátěži, operaci, u žen například po porodu,“ uvádí PETR PODROUŽEK, odborný ředitel EUC Laboratoří a dodává: „Odhaduje se, že v ČR dnes máme podchyceno pouze deset procent nemocných s celiakií, devadesát procent zůstává nerozpoznáno. Pokud onemocnění začíná v časném dětském věku, projevuje se poměrně typickými příznaky – průjmy, bolestmi břicha, plynatostí, neprospíváním, opožďováním dítěte za vývojem.“

v naší péči

Onemocnění může u geneticky predisponovaných jedinců ale začít v každém věku, tedy i u dospělých, a probíhá pak zde většinou atypicky, nejen ty střevní potíže, ty dokonce nemusí být – ale například jen projevy deprese, krvácení z nosu bez zjevné příčiny, větší kazivosti zubů, někdy dokonce jen velká únava, kterou si pacienti vysvětlují pracovním vytížením. “

Vzhledem k tomu, že příznaky jsou takto různorodé, na diagnózu celiakie se často nemyslí. Pokud se necítíte dobře a pociťujete výše zmíněné příznaky, ale k lékaři se zatím neodvažujete jít, můžete se zkusit otestovat, za plnou úhradu z vlastní kapsy. Co takové vyšetření dokáže zjistit? „*Základní laboratorní vyšetření u celiakie – protilátky třídy IgA proti tkáňové transglutamináze zjistí v případě positivity s vysokou pravděpodobností podezření, že u dotyčného pacienta by se mohlo jednat o podezření na diagnózu celiakie. U těchto pacientů bývá někdy snížena hladina IgA, proto je potřebné ještě vyšetřit, zda je IgA v normálních mezích a výsledek tím není ovlivněn,*“ uvádí Petr Podroužek.

S bezlepkovou dietou se nezjistí nic

Podmínkou vyšetření je, že pacient konzumuje stravu s lepkem – nedrží bezlepkovou dietu, při které hladiny těchto protilátek postupně klesají. U vyšetření tkáňové transglutaminázy se jedná pouze o první screeningové vyšetření, které přivede pacienta k lékaři, nikoli o diagnózu. „*Pokud je výsledek vyšetření IgA protilátek proti tkáňové transglutamináze pozitivní, pacient s tímto výsledkem navštíví lékaře, protože je zde vysoká pravděpodobnost, že trpí tímto onemocněním. Lékař provede další konfirmující vyšetření a odběr střevní sliznice pro definitivní diagnózu,*“ říká Petr Podroužek.

Proč je důležité vyšetření

Pokud testy prokážou u dotyčného nesnášenlivost lepku, musí pacient dodržovat přísnou dietu a důsledně se vyhýbat potravinám vyrobeným z pšenice, žita, ječmene. Oves je možné konzumovat, pokud má výrobek atest čistoty. „*Onemocnění je bohužel doživotní, na druhou stranu se díky dietě v krátké době stav nemocného výrazně zlepšil a ten se pak navrácí do normálního života. Naopak nedodržování bezlepkové diety u nemocných může vést k velkým zdravotním komplikacím,*“ vysvětluje Petr Podroužek.

Jak se připravit a kde se nechat vyšetřit?

Pokud máte o diagnostiku zájem, můžete využít nenáročného laboratorního vyšetření.

v naší péči

Jako první krok se provádí vyšetření tkáňové transglutaminázy, v případě positivity testu je nutná návštěva lékaře. Přijďte nalačno, nejezte cca dvanáct hodin, před odběrem odpoledne a večer se vyhněte tučným jídlům a nekuřte. Naopak je vhodné vypít čtvrt litru vody či neslazeného čaje. Veškerá vyšetření jsou prováděna i bez doporučení lékaře za přímou úhradu v odběrných laboratořích.

Vyšetření tkáňové transglutaminázy třídy IgA stojí kolem čtyř set korun, vyšetření IgA zhruba dvě stě korun. Za samotný odběr zaplatí děti do padesáti korun, dospělí zhruba osmdesát korun.

Odborná spolupráce

MUDr. Petr Podroužek, CSc.

odborný ředitel [EUC Laboratoří](#)

v naší péči